
Notiser

NYHETER

Alvorlige soppinfeksjoner

Soppinfeksjoner hos friske individer er som regel uskyldige. Men noen blir mer alvorlig affisert enn andre – sannsynligvis av genetiske årsaker. To artikler fra *New England Journal of Medicine* (2009; 361: 1760–7 og 1727–35) beskriver to familier, en fra Iran og en fra Nederland, som begge har mange medlemmer med candidainfeksjoner.

I den første familien fant man en mutasjon i et gen, *CARD9*, som bestemmer funksjonen til dectin. Dectin er en reseptor som har betydning for å gjenkjenne sykdomsfremkallende sopper. I den andre familien fant man defekter i genet som koder for stopp-kodonet for den samme reseptoren. En lederartikkel i samme tidsskrift (side 1798–801) beskriver nærmere de antatte mekanismene for genetisk betinget nedsatt forsvar mot soppinfeksjoner.

Stor studie av røykeslutt

Hva er mest effektiv farmakoterapi ved røykeslutt? Resultatene fra en randomisert undersøkelse med fem ulike grupper viser at en kombinasjon av nikotinplaster og nikotintyggegummi sannsynligvis har best effekt (*Arch Gen Psychiatry* 2009; 66: 1253–62). Studien omfattet 1 500 personer som røykte mer enn ti sigaretter om dagen og var motiverte til å slutte. De ulike behandlingene inkluderte nikotinplaster, nikotintyggegummi, bupropion og kombinasjonsalternativer. Drøyt 40 % av personene som fikk nikotin både konstant og ad libitum hadde var røykfrie seks måneder etter at de sluttet, mot 20 % av deltakerne som fikk placebo.

Gen som disponerer for stressreaksjon

Genet som koder for serotonintransportøren i hjernen har betydning for psykologiske reaksjonsmønstre. Tidligere studier har vist at lengden av promotordelen av genet (polymorfismen) bestemmer genreguleringen, og at personer med korte alleler har økt risiko for å utvikle depresjon hvis de utsettes for belastende livshendelser. Resultater fra en ny studie viser at det sannsynligvis finnes en slik sammenheng for utvikling av posttraumatisk stresslidelse (PTSD) (Arch Gen Psychiatry 2009; 66: 1201–9). Blant nesten 1 100 personer som hadde opplevd traumatiske hendelser i barndom eller voksen alder, var sannsynligheten for posttraumatisk stresslidelse omkring dobbelt så høy for dem som var homozygote for det korte allelet.

Slanking kan føre til overspising

Mange slankekurer innebærer fravær av smakfull mat for å unngå høyt matinntak. En amerikansk forskergruppe har simulert dette i rottestudier og tatt bort smakfull mat i perioder (Proc Natl Acad Sci USA 2009; 106: 20016–20). Rottene overspiste når de fikk tilgang på smakfull mat, og i periodene uten dette, ble de tilbaketrukne og hadde angstliknende symptomer.

Den sosiale tilbaketrekningen var fulgt av en økning i kortikotropinfrigjørende faktor, og en økning i aktiviteten til dennes reseptor i amygdala. Dette er et system som tidligere har vært implisert i utviklingen av narkomani.

Forskergruppen tolker dette som at fravær av god og smakfull mat i en periode kan medføre overspising av slik mat når tilgangen gjenopprettes, og at dette er analogt til abstinens ved stoffavhengighet.

Publisert: 14. januar 2010. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 5. september 2026.